الشَّْيخ عَبدُْ العَزِيز بن باَز رمحه اهل
ތަރުޖަމާކޮށް ލިޔެ ތައްޔާރުކުރީ: މުޙައްމަދު ރިފާދު
ސުވާލު: މުޒްދަލިފާގައި ރޭކުރުމުގެ ހަމަތަކަކީ ކޮބައިތޯ އެވެ؟ އަދި ރޭކުރުމަށް އުޒުރުވެރިވެއްޖެ ނަމަ، ޙައްޖުވެރިއަކު ހަމައެކަނި
އެތަން ހުރަ ސް ކޮށްލާފައި ދިއުމުން ފުއްދާލައިފި ނަމަ، އޭނާގެ ޙައްޖުގެ ޙުކުމަކީ ކޮބައިތޯ އެވެ؟
ޖަވާބު : މުޒްދަލިފާ ފާއިތުވި މީހާގެ މައްޗަށް، މައްކާގައި، އެތަނުގެ ފަގީރުންނަށް ދިނުމަށް، ކަތިލުން ވާޖިބުވެގެންވެ އެވެ.
ސަބަބަކީ އެތަނުގައި މަޑުކުރުމަކީ ވާޖިބަކަށް ވާ ތީ އެވެ. ދެން ފަހެ، އެތަނުގައި ރޭގަ ނޑުގެ ގިނަ ވަގުތު ހޭދަކޮށް، ދެބައިކުޅަ
އެއްބަޔަށް ފަހު އެތަން ދޫކޮށް ހިނގައްޖެ ނަމަ، މައްސަލައެއް ނެތެވެ. ރޭގަ ނޑުގެ ދެބައިކުޅަ އެއްބަޔަށް ފަހު ހިނގައްޖެ ނަމަ
މައްސަލައެއް ނެތެވެ. އަދި އެންމެ ހެޔޮ ގޮތަކީ އެތަނުގައި މުޅި ރޭ އެއްކޮށް މަޑުކުރުމެވެ. ދެން ފަތިސް ވުމުން، މުސްލިމުންނާ
އެކު ފަތިސް ނަމާދު ކުރާނީ އެވެ. ދެން އެއަށްފަހު، ޤި ބްލައަށް ކުރިމަތިލައި اهل ގެ މަތިން ޛިކުރުކުރާނީ އެވެ. އަދި (އުދަރެހުގެ)
ރީނދޫކަން ގަދަވަންދެން ދުޢާކުރާނީ އެވެ. ފަހެ ރީނދޫވުމުން، އިރު އެރުމުގެ ކުރިން މިނާއަށް ދިއުމަށް ހިނގައިގަންނާނީ އެވެ.
ނަބިއްޔާ  އަމަލުފުޅުކުރެއްވީ މިފަދައިންނެވެ. ދެން ފަހެ ނިކަމެތީން، އެބަހީ އަންހެނުންނާއި، އުމުރުން ދުވަސްވީ ފިރިހެނުންނާއި
އެމީހުންނާ އެކީގައިވި މީހުން، ރޭގަނޑުގެ ދެބައިކުޅަ އެއްބަޔަށް ފަހު މުޒްދަލިފާއިން މިނާއަށް ދިއުމުން މައްސަލައެއް ނެތެވެ.
ރަސޫލާ ވަނީ އެބައިމީހުންނަށް އެކަމުގައި ހުއްދަ ދެއްވާފަ އެވެ. ދެން ފަހެ ބާރުގަދަ މީހުންނާއި، މީސްތަކުންގެ ގިނަ މީހުން ނަ ށް
ޝަރުޢުކުރެވިގެންވަނީ ފަތިސް ނަމާދު ކުރަންދެން މުޒްދަލިފާގައި މަޑުކުރުމެވެ. ފަހެ ނަމާދު ކުރުމުން، ރީނދޫ ވަންދެން އެމީހުން
އެތަނުގައި ޛިކުރުކުރުމަށާއި ދުޢާކުރުމަށް އިށީންނާނީ އެވެ. އުދަރެސް ރީނދޫ ވަންދެނެވެ. ފަހެ ރީނދޫ ވުމުން، އިރު އެރުމުގެ
ކުރިން މިނާއަށް ދާނީ އެވެ. އެންމެ ހެޔޮ ގޮތަކީ މިއީ އެވެ.
◇ ◇ ◇
ފަ ތުވާ ނަގައިފައިވަނީ : فتاوى نور على الدرب، المجلد السابع عشر، كتاب الحج، بيان القدر المجزئ من المبيت بمزدلفة،
ج،17 ص،410 فتوى رقم: 227.
ސައިޓް ލިންކް: http://goo.gl/3zknfg
1